

**Pohjoismaisen
ympäristömerkinnän säännöt
22.6.2011**

1	Johdanto	2
2	Hakemus	2
	2.1 Ympäristömerkinnän käyttöoikeuden hakemus.....	2
	2.2 Salassapito ja luottamukselliset tiedot	4
	2.3 Käyttöoikeuden/rekisteröinnin voimassaoloaika	4
	2.4 Luvan siirtäminen toiselle osapuolelle.....	4
	2.5 Irtisanominen	5
	2.6 Luvan ja rekisteröinnin peruuttaminen	5
	2.7 Joutsenmerkin luvaton käyttö	5
	2.8 Vastuu	5
3	Valvonta.....	6
	3.1 Testauslaboratorion valinta.....	6
	3.2 Hakemukseen liittyvä tarkastuskäynti	6
	3.3 Ympäristön- ja laadunvarmistus	6
	3.4 Valvonta/vuosiraportit	6
4	Maksut.....	7
	4.1 Maksujen taso	7
	4.2 Hakemusmaksu	7
	4.3 Tarkastuskäyntimaksu.....	7
	4.4 Lupamaksu.....	7
	4.5 Muutos- ja laajentamismaksu	8
5	Valitus- ja reklamaatiomenettelyt	8
6	Rekisteri	8
7	Pohjoismaisen ympäristömerkin käytön säännöt.....	8
8	Näiden sääntöjen muuttaminen.....	9
9	Ympäristömerkin muoto – liite 1	10

Muut liitteet:

Pohjoismaisen ympäristömerkintäluvan hakemus

Pohjoismaisen ympäristömerkin rekisteröintihakemus

Pohjoismainen ympäristömerkin käyttöluva Pohjoismaissa ja Suomessa

1 Johdanto

Seuraavat säännöt koskevat yrityksiä, jotka hakevat oikeutta tai joilla on oikeus käyttää pohjoismaista Joutsenmerkkiä. Säännöt on hyväksynyt Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta (NMN) 22. kesäkuuta 2011.

Kunkin tuotteen (tavaran tai palvelun) vaatimukset on kuvattu kriteereissä. Joutsenmerkin käyttöoikeuden saaminen edellyttää tuoteryhmän voimassa olevien kriteerien vaatimusten täyttymistä.

Kussakin Pohjoismaassa on kansallisten viranomaisten asettama ympäristömerkkiä hallinnoiva ympäristömerkintäorganisaatio.. Ympäristömerkinnän organisaatiot eri Pohjoismaissa:

Tanska: Miljømærking Danmark, Fonden Dansk Standard

Suomi: Ympäristömerkintä, Motiva Services Oy

Islanti: Norræn Umhverfismerking á Íslandi, Umhverfisstofnun

Norja: Stiftelsen Miljømerking i Norge

Ruotsi: Miljömärkning Sverige AB.

2 Hakemus

2.1 Ympäristömerkinnän käyttöoikeuden hakemus

2.1.1 Kriteerit

Ympäristömerkintäorganisaatiot laativat tuotteille (tavaroille ja palveluille) ympäristömerkintäkriteerit Pohjoismaisen Ympäristömerkintälautakunnan (NMN:n) päätösten mukaisesti. Kullakin tuotealueella on omat kriteerit, jossa vaatimukset on kuvattu. Vaatimuksia arvioidaan ja uusitaan (useimmiten tiukennetaan) määräajoin sekä tarkistetaan tai muutetaan, jolloin kriteerit korvataan uusilla. Voimassaoloaika on ilmoitettu jokaisessa kriteerissä. Joutsenmerkin käyttöoikeuden saaminen edellyttää tuoteryhmän voimassa olevien kriteerien vaatimusten täyttämistä. Kaikki kriteerit on julkaistu ympäristömerkintäorganisaatioiden kotisivuilla.

2.1.2 Käyttöoikeuden hakemus

Käyttöoikeutta haetaan erillisellä lomakkeella, ks. liite 2¹. Hakemus toimitetaan oman maan ympäristömerkintäorganisaatiolle ja se on voimassa 12 kuukautta. Hakemuksen voi käsitellä myös toinen ympäristömerkintäorganisaatio keskinäisen sopimuksen mukaisesti. Tästä ilmoitetaan hakijalle. Pohjoismaiden ulkopuolella sijaitsevat yritykset hakevat ympäristömerkinnän käyttöoikeutta siinä Pohjoismaassa, jossa tuotteita pääasiassa markkinoidaan.

¹ Pohjoismainen ympäristömerkintä voi julkaista tietyille tuoteryhmille erillisiä hakemuslomakkeita.

Kriteereissä on ilmoitettu hakemuksen liitteeksi liitettävät asiakirjat. Hakijan vastuulla on koota kaikki tarvittava tieto ja varmistaa, että tiedot ovat oikein. Hakija vastaa myös mahdollisista asiakirjojen hankintaan liittyvistä kuluista. Hakemuksessa on ilmoitettava kaikki tuotenimet ja kauppanimet, joita hakemus koskee.

Haettaessa on täytettävä kriteerien pääversion hakemishetkellä voimassa olevat vaatimukset. Viranomais määräysten tai kemikaaliluokitusten muutokset voivat vaikuttaa lupaehtoihin luvan voimassaoloaikana.

Pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus

Hakemus koskee yleensä oikeutta käyttää ympäristömerkkiä kaikissa Pohjoismaissa, ks. liite 4. Hakemuksen vastaanottanut ympäristömerkintäorganisaatio tarkastaa kaikki tuoteryhmän kriteerien vaatimukset sekä kansalliset erityisvaatimukset maissa, jotka on merkitty hakemuslomakkeeseen ja hoitaa kaiken yhteydenpidon luvanhaltijan kanssa ympäristömerkin lupa-asioissa.

Lupa myönnetään sellaisille tuotteille, jotka täyttävät vahvistetut vaatimukset. Lupa voi koskea useampaa saman tuoteryhmän tuotetta, jos tuotteilla on samankaltaiset ympäristöominaisuudet. Lupa voi koskea useamman kuin yhden tuotantopaikan tuotteita seuraavin edellytyksin:

- 1) tehtaan/tuotantopaikan päästöt eivät kuulu kriteerien vaatimuksiin
- 2) tuotantopaikoilla on yhteinen ympäristö- ja laatu järjestelmä
- 3) luvan hakijalla on ympäristömerkintäasioista vastaava pääyhdyshenkilö
- 4) kaikki tuotantopaikat tarkastetaan, niissä käydään ja niiden tulee täyttää kaikki vaatimukset
- 5) kaikki tuotantopaikat esitetään hakemuksessa / hakemuksen liitteessä.

Kansallinen ympäristömerkinnän käyttöoikeus ja rekisteröinti Pohjoismaissa

Tiettyissä tuoteryhmissä on edelleen mahdollista hakea lupaa vain yhdessä ainoassa Pohjoismaassa. Nämä tuoteryhmät on mainittu hakemusmaan ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilla.

Luvanhaltijan (ks. liite 5) on mahdollista laajentaa lupa koskemaan toista Pohjoismaata rekisteröinnillä. Rekisteröintihakemus maahan/maihin, johon/joihin luvanhaltija haluaa laajentaa lupaa, tehdään samalla lomakkeella kuin lupahakemus (liite 2) tai erillisellä liitteen 3 lomakkeella. Luvanhaltijan on aina allekirjoitettava rekisteröintihakemus, vaikka hakijayritys olisi toinen.

Kansalliset erityisvaatimukset

Lähes kaikille tuoteryhmille on olemassa tiettyjä kansallisia erityisvaatimuksia, joiden on täyttyttävä, ennen kuin rekisteröinti voidaan hyväksyä. Nämä ilmenevät kriteeriasiakirjasta. Lupahakemukseen on liitettävä myös asiakirjat, joista ilmenee, että mahdolliset erityisvaatimukset täyttyvät.

Käyttöoikeuden/rekisteröinnin muutokset

Luvanhaltija sitoutuu käyttöoikeuden voimassaoloaikana välittömästi ilmoittamaan ympäristömerkintäorganisaatiolle, mikäli tuotteeseen tai tuotantoon tehdään olennaisia muutoksia, jotka jollakin tavoin voivat tai joiden voidaan epäillä vaikuttavan siihen, että kriteeriasiakirjan vaatimukset eivät enää täyty. Ympäristömerkintäorganisaatio päättää, onko muutos sellainen, että tarvitaan uusi testaus/tarkastus vahvistamaan, että tuote edelleen täyttää vaatimukset.

2.1.3 Hakija

Tuotteen valmistajayritys voi hakea ympäristömerkin käyttöoikeutta.

Hakemuksen jättäessään hakija sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa kriteeriasiakirjaa ja näitä Pohjoismaisen ympäristömerkin sääntöjä, mikäli lupa myönnetään.

Myös yritys, joka yksin vastaa tuotteesta jossakin Pohjoismaassa (esimerkiksi maahantuoja, jälleenmyyjä, jakelija tai vastaava) voi hakea ympäristömerkin käyttöoikeutta edellyttäen, että myös valmistaja allekirjoittaa hakemuksen ja siten sitoutuu noudattamaan kriteerejä ja näitä Pohjoismaisen ympäristömerkin sääntöjä.

Jos vastuu tuotteesta asianosaisessa Pohjoismaassa myöhemmin siirtyy toiselle yritykselle, on valmistaja velvollinen ilmoittamaan tästä välittömästi ympäristömerkintäorganisaatiolle. Samalla valmistajan tulee ilmoittaa haluaako se jatkaa luvanhaltijana vai irtisanoa käyttöoikeuden.

Rekisteröinnin saavalla yrityksellä on rekisteröintimaassa samat vastuut kuin luvanhaltijalla. Vastuu koskee niin tuotetta kuin pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöä.

2.2 Salassapito ja luottamukselliset tiedot

Ympäristömerkintäorganisaatiot käsittelevät lupahakemuksen tai rekisteröinnin ja/tai ympäristömerkintäkriteerien laatimisen yhteydessä saamaansa salassa pidettävää tietoa luottamuksellisesti.

Luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan kaikkea tietoa – teknistä, kaupallista, henkilökohtaista tai muuntyyppistä tietoa – joka on annettu edellä mainitussa yhteydessä ja jonka voidaan olettaa olevan luottamuksellista.

2.3 Käyttöoikeuden/rekisteröinnin voimassaoloaika

Lupa/rekisteröinti on voimassa niin kauan kuin ne kriteerit, joihin lupa perustuu, ovat voimassa. Kun kriteerien voimassaoloaika päättyy ja Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta (NMN) hyväksyy uusitut kriteerit, luvan jatkamiseksi on tehtävä uusi hakemus (uusintahakemus). Luvanhaltijoille ilmoitetaan uusista vaatimuksista hyvissä ajoin kriteereissä ilmoitetun siirtymäajan puitteissa. Jos kriteerien voimassaoloaikaa pidennetään, uutta hakemusta ei tarvitse tehdä, vaan lupa/rekisteröinti jatkuu automaattisesti.

2.4 Luvan siirtäminen toiselle osapuolelle

Luvan/rekisteröinnin voi siirtää toiselle osapuolelle vain ympäristömerkintäorganisaation etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella. Siirtohakemus tehdään kirjallisesti oman maan ympäristömerkintäorganisaatiolle.

2.5 Irtisanominen

Luvanhaltija/rekisteröinninhaltija voi irtisanoa käyttöoikeuden/rekisteröinnin. Tämä tulee tehdä kirjallisesti kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisilmoitus annetaan kirjallisesti oman maan ympäristömerkintäorganisaatiolle.

2.6 Luvan ja rekisteröinnin peruuttaminen

Ympäristömerkintäorganisaatio voi peruuttaa luvan/rekisteröinnin, jos haltija tai tuote ei täytä asianomaisen kriteeriasiakirjan vaatimuksia, näitä sääntöjä tai tuotetta koskevien lakien ja määräysten vaatimuksia. Myös voimassa olevien maksujen maksamatta jättäminen tai puutteellinen taloudellinen selvitys, ks. kohta 4, sekä ympäristömerkin käyttö kohdan 7 vastaisesti, ovat peruuttamisperusteita.

Peruuttaminen lakkauttaa oikeuden käyttää Pohjoismaista ympäristömerkkiä välittömästi. Luvan peruuttaminen lakkauttaa aina myös rekisteröinnit toisessa lupaan sisältyvässä Pohjoismaassa. Peruuttamisesta voi valittaa, ks. kohta 5.

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta (NMN) voi poikkeustapauksissa päättää kumota kriteerit tai olennaisesti muuttaa kriteereitä niiden voimassaoloaikana, jos vaikutuksista ympäristöön tai terveyteen saadaan tänä aikana uutta tietoa. Ympäristömerkintäorganisaatiot pidättävät itsellään oikeuden peruuttaa tällöin kaikki kumottavan kriteerin perusteella myönnettyt luvat.

2.7 Joutsenmerkin luvaton käyttö

Joutsenmerkin luvaton käyttö on aina rangaistavaa. Luvanhaltijalla ja rekisteröinnin haltijalla on oikeus käyttää ympäristömerkkiä ainoastaan luvan/rekisteröinnin voimassa ollessa.

Luvanhaltijan oikeus käyttää ympäristömerkkiä lakkaa luvan voimassaoloajan päättyessä tai luvanhaltijan ja vastuullisen ympäristömerkintäorganisaation välisen käyttöoikeussuhteen päättyessä muusta syystä. Luvan päättyessä myös siihen liitetyt rekisteröinnit päättyvät aina välittömästi.

Jos aiempi luvanhaltija/rekisteröinnin haltija jatkaa ympäristömerkin käyttöä ilman uutta lupaa/rekisteröintiä, ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin ja vaatia tästä taloudellinen korvaus. Korvaus muodostuu liikevaihtoon perustuvasta lupamaksusta, jonka käyttöoikeuden haltija olisi maksanut, jos tällä olisi ollut asianmukainen käyttöoikeus. Lisäksi korvaus muodostuu lisäksi sakosta, joka perustuu luvattoman käytön laajuuteen ja käyttöaikaan sekä vahinkoon, jonka luvaton käyttö on aiheuttanut ympäristömerkille. Sakko on tavanomaisesti vähintään kolme tuhatta (3 000) euroa. Ympäristömerkintäorganisaatio voi ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin myös tapauksissa, joissa ympäristömerkkiä käytetään luvattomasti.

2.8 Vastuu

Luvan tai rekisteröinnin myöntäminen ei tarkoita, että ympäristömerkintäorganisaatiot millään tavoin vastaisivat luvanhaltijan tuotteesta kolmatta osapuolta kohtaan tai muulla tavoin.

Luvanhaltija ei saa vedota lupaan tai ympäristömerkintäorganisaatioiden suorittamaan tarkastukseen osana takuuta tai takuusitoumusta.

Ympäristömerkintäorganisaatiot eivät vastaa tappiosta tai vahingosta, joka kohtaa kolmatta osapuolta ympäristömerkin käytön, mainokset mukaan lukien, seurauksena.

Luvanhaltija korvaa ja hyvittää ympäristömerkintäorganisaatiolle tappiot, vahingot tai vastuut, jotka tälle aiheutuvat käyttöoikeuden haltijan tekemän sopimusrikkomuksen seurauksena tai siksi, että tuote ei sopimusaikana täytä asetettuja kriteerejä.

Luvanhaltija käyttää pohjoismaista ympäristömerkkiä hyvän tavan sekä ympäristömerkintäorganisaation vaatimusten mukaisesti, ks. kohta 7 ja liite 1. Luvaton käyttö on rangaistavaa.

Edellä mainittu koskee vastaavasti rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

3 Valvonta

3.1 Testauslaboratorion valinta

Näytteenotto ja analyysitarkastus ja/tai katselmuksot yms. on suoritettava kriteereissä kyseiselle tuoteryhmälle määritellyllä tavalla. Laboratorion on oltava riippumaton ja pätevä ellei tuoteryhmän kriteereissä toisin määritellä. Hakija vastaa itse dokumentoinnista ja mahdollisista kustannuksista.

3.2 Hakemukseen liittyvä tarkastuskäynti

Luvan myöntämisen yhteydessä ympäristömerkintä tekee yleensä tarkastuskäynnin hakijan ja/tai valmistajan tiloihin.

3.3 Ympäristön- ja laadunvarmistus

Luvanhaltija on velvollinen takaamaan dokumentoitujen menettelyjen ja ohjeiden avulla, että ympäristömerkintäkriteerit täyttyvät kaikkien ympäristömerkittyjen tuotteiden osalta koko luvan/rekisteröinnin voimassaoloajan. Luvanhaltijan on myös säilytettävä dokumentit testauksista, mittauksista ja vastaavista, joita tarvitaan asianomaisen kriteerien vaatimusten perusteella. Luvanhaltija on velvollinen rekisteröimään kaikki ympäristömerkityt tuotteita koskevat reklamaatiot ja korjaavat toimenpiteet. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus välittömästi saada käyttöönsä edellä mainitut asiakirjat pyydettyään näitä.

Edellä mainittu koskee vastaavasti myös rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

3.4 Valvonta/vuosiraportit

Luvanhaltija on velvollinen laatimaan ja toimittamaan ympäristömerkintäorganisaatiolle sellaiset vuosiraportit/ vuosiselvitykset, joita kyseessä olevan tuoteryhmän kriteerissä edellytetään.

Ympäristömerkin luvan/rekisteröinnin myöntänyt ympäristömerkintäorganisaatio voi varmistaa valvonnan avulla, että luvan saaneet tuotteet täyttävät voimassa olevat vaatimukset. Tällainen tarkastus voidaan suorittaa luvanhaltijan, valmistajan, alihankkijan, maahantuojaan, tukkuliikkeen sekä vähittäismyyjän luona ilman ennakoilmoitusta.

Jos vuositarkastuksessa tai valvonnassa havaitaan virheitä, ympäristömerkintäorganisaatio voi tehdä lisätarkastuksia tai vaatia, että luvanoikeuden haltija tekee muutoksia tuotteeseen, prosessiin tai laadunvalvontajärjestelmäänsä. Päätökset vaadittavista muutoksista toimitetaan luvanhaltijalle kirjallisesti. Muutokset on tehtävä kohtuullisessa ajassa laskettuna siitä päiväyksestä, jolloin ympäristömerkintäorganisaatio on esittänyt tällaisen pyynnön.

Jos tarkastuksessa ilmenee, että kriteeriasiakirjan vaatimukset eivät täyty, ympäristömerkintäorganisaatio voi määrätä luvanhaltijan välittömästi tekemään tarvittavat muutokset, jotta ympäristömerkin vaatimukset täyttyvät. Tällaiset muutokset on aina tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa ympäristömerkintäorganisaation esittämän vaatimuksen päiväyksestä lukien. Vaihtoehtoisesti ympäristömerkintäorganisaatio voi välittömästi perua luvan ja vaatia luvanhaltijaa lopettamaan merkin kaikenlaisen käytön, myös edempänä myyntiketjussa. Luvanhaltija vastaa kaikista kustannuksista, jotka aiheutuvat virheellisesti ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinoilta poisvetämisestä.

Edellä mainittu koskee vastaavasti myös rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

4 Maksut

4.1 Maksujen taso

Ympäristömerkintäorganisaatiot määrittävät jäljempänä esitetyt maksut Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristömerkintää koskevan päätöksen periaatteiden mukaisesti. Voimassa olevat maksut on esitetty asianomaisen maan ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilla.

4.2 Hakemusmaksu

Käyttöoikeuden hakemuksen yhteydessä hakija maksaa hakemusmaksun. Tätä maksua ei palauteta, mikäli hakemus hylätään.

4.3 Tarkastuskäyntimaksu

Hakemusmaksuun sisältyy ympäristömerkintäorganisaation suorittama tarkastuskäynti yhdellä valmistuspaikalla Pohjoismaissa. Jos valmistuspaikkoja on useita tai tarkastuskäynti edellyttää käyntiä Pohjoismaiden tai EU:n ulkopuolella, veloitetaan lisämaksu.

4.4 Lupamaksu

Kun hakijalle on myönnetty ympäristömerkin käyttöoikeus, hakija maksaa lupamaksun. Maksu suoritetaan vuosittain oikeudesta käyttää ympäristömerkkiä Pohjoismaiden markkinoilla. Etukäteen maksettava lupamaksu perustuu ympäristömerkityn tuotteen liikevaihtoon ja maksu tarkistetaan ja tarvittaessa tasataan seuraavana vuonna. Tiedot liikevaihdosta on toimitettava ympäristömerkintäorganisaation kehotuksesta viipymättä aina kunkin uuden kalenterivuoden alussa.

Jos tietoja liikevaihdosta ei ole toimitettu viimeistään 1. huhtikuuta mennessä, ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus veloittaa arvioitu lupamaksu, joka perustuu aikaisempiin luvanhaltijan tietoihin, ja johon lisätään rangaistusmaksuna tuhat (1000) euroa. Tätä maksua voidaan kuitenkin tarkistaa oikeiden liikevaihtotietojen toimittamisen jälkeen rangaistusmaksua lukuun ottamatta. Liikevaihtotietojen toimittamatta tai lupamaksun maksamatta jättäminen on ympäristömerkintäorganisaatiolle peruste perua lupa.

Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus vaatia todistetta, joka vahvistaa tiedot ympäristömerkityn tuotteen liikevaihdosta sekä ottaa yhteyttä luvanhaltijan tilintarkastajaan. Ympäristömerkintäorganisaatio voi tarkistaa ja säätää maksua viisi (5) vuotta jälkikäteen.

Luvanhaltija maksaa lupamaksun kaikkien Pohjoismaiden markkinoiden liikevaihdon perusteella sellaisissa tuoteryhmissä, joissa on käytössä pohjoismainen maksujärjestelmä (ks. 2.1.2). Muiden tuoteryhmien osalta maksu lasketaan niiden maiden liikevaihdon perusteella, joissa käyttöoikeuden haltija on rekisteröinyt käyttöoikeuden.

Rekisteröinnin haltija maksaa mainitut maksut maassa, jossa rekisteröintitodistus annetaan.

4.5 Muutos- ja laajentamismaksu

Kun luvanhaltija haluaa muuttaa tai laajentaa luvan sisältöä, tämän tulee maksaa muutosmaksu ja mahdollinen tarkistettu käyttöoikeusmaksu työstä, jonka ympäristömerkintäorganisaatio tällöin tekee.

5 Valitus- ja reklamaatiomenettelyt

Ympäristömerkintäorganisaatiolla on dokumentoidut menettelyt valitusten käsittelyyn. Käsittelyprosessi on pohjoismaisesti koordinoitu. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus päättää, onko tuotteella oikeus saada ympäristömerkki vai ei, eikä päätöksestä voi valittaa. Hylkäävästä hakemuspäätöksestä tai luvan tai rekisteröinnin peruuttamispäätöksestä voi valittaa päätöksen tehneelle ympäristömerkintäorganisaatiolle. Luvan/rekisteröinnin peruuttamisasiassa luvan/rekisteröinnin haltijalla ei ole oikeutta käyttää ympäristömerkkiä valituksen käsittelyaikana, ellei toisin ole ilmoitettu.

Valitus tulee tehdä kirjallisesti viimeistään neljän (4) viikon kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksen. Ainoastaan päätöksen saaneella osapuolella on oikeus hakea muutosta. Muutoksenhakupyynnöstä tulee käydä ilmi, mikä päätös tulee käsitellä uudelleen ja muutos, jota päätökseen haetaan sekä mihin asiaperusteisiin pyynnössä vedotaan. Muutoksenhakija saa kansalliselta käsittelytaholta kirjallisen vastauksen.

Ympäristömerkintäorganisaatiolla on myös sisäiset menettelyt reklamaatioiden käsittelyyn.

6 Rekisteri

Ympäristömerkintäorganisaatiot ylläpitävät ajantasaista rekisteriä luvan saaneista ja rekisteröidyistä tuotteista ja julkaisevat rekisteriä verkkosivuillaan. Vain sellaista tietoa julkaistaan, joka ei kuulu salassapidon piiriin.

7 Pohjoismaisen ympäristömerkin käytön säännöt

Joutsenmerkki on Pohjoismaisen ympäristömerkin logo ja rekisteröity tavaramerkki, joka on kansallisesti ja kansainvälisesti suojattu WIPO:n kautta. Oikeus merkkiin on pidätetty pohjoismaisille ympäristömerkintäorganisaatioille, jotka puolestaan myöntävät yrityksille oikeuden käyttää merkkiä tuotteissa, joille ympäristömerkin käyttöoikeus on myönnetty ajallisesti rajoitetuilla käyttöluvilla.

Luvanhaltijan on kunnioitettava logoa sellaisenaan. Tämä tarkoittaa sitä, että merkkiä ei saa vääristää, siihen ei saa sisällyttää muita kuvia, sen päälle ei saa kirjoittaa tekstiä eikä sen ulkonäköä saa muulla tavoin muuttaa. Ympäristömerkki ei myöskään saa sisältyä tai muodostaa osaa tuotteen tai yrityksen omasta logosta.

Ympäristömerkkiä ei saa käyttää niin, että se voitaisiin käsittää yleisesti yritystä profiloivaksi (sikäli kuin lupa ei kata koko yrityksen tuotantoa) tai yrityksen muita kuin ympäristömerkittyjä tuotteita profiloivaksi. Luvanhaltija ei saa samanaikaisesti markkinoida Pohjoismaissa muita tuotteita samalla kauppanimellä tai sellaisella kauppanimellä, joka on niin samankaltainen, että tuotteet voi sekoittaa ympäristömerkittyihin tuotteisiin.

Jalostettavia tai muihin tuotteisiin sisällytettäviä tuotteita ei saa merkitä, jos tämä voi myöhemmin olla harhaanjohtavaa. Näitä saa tällöin ainoastaan markkinoida ympäristömerkittyinä kääreissä, pakkauksissa, tuoteluetteloissa, markkinointimateriaaleissa tai vastaavissa.

Luvanhaltijan vastuulla on varmistaa, että ympäristömerkin käytön ja muodon sääntöjä noudatetaan ympäristömerkityn tuotteen merkinnöissä, markkinoinnissa ja mainoksissa, ks. myös liite 1. Lisäksi on noudatettava kansallisia markkinointia koskevia lakeja sekä ICC:n ympäristömainonnan sääntöjä. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus valvoa käyttöä ja tarvittaessa velvoittaa käyttöoikeuden haltija tekemään muutoksia.

8 Näiden sääntöjen muuttaminen

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta voi muuttaa näitä sääntöjä, jolloin luvanhaltijoille ja rekisteröinnin saaneille ilmoitetaan tästä kirjallisesti.

9 Ympäristömerkin muoto – liite 1

1 Lupanumero

Jokaiseen ympäristömerkin käyttölupaan liitetään kuusinumeroinen tunnusluku. Numero esitetään ympäristömerkin kanssa ja sitä käytetään tuotteessa. Lupanumeroa ei tarvitse käyttää mainonnassa tai markkinoinnissa, mikäli tuote on muuten identifioitavissa.

2. Tuoteryhmän nimi ja alateksti

Kriteereissä voi olla erityisiä sääntöjä merkin käytöstä, esim. tuoteryhmän nimeä tai jotakin muuta tekstiä on aina käytettävä merkin yhteydessä. Luvanhaltijalla on aina oikeus käyttää tuoteryhmän nimeä merkin alla selventääkseen, mitä ympäristömerkki koskee.

3. Ympäristömerkin sijoittaminen

Ympäristömerkki sijoitetaan siten, että ei synny epäselvyyttä siitä mitä tuotetta ympäristömerkki koskee. Merkin on oltava riittävän iso ja näkyvästi sijoitettu, jotta kuluttajalla on ostotilanteessa mahdollisuus nähdä tuotteen olevan ympäristömerkitty.

Ympäristömerkillä on seuraavanlainen muoto:

123 456

Tuoteryhmän nimi tai alateksti kriteeristä

Teksti "YMPÄRISTÖMERKKI/MILJÖMÄRKT" tai vastaava teksti jollakin muulla kielellä seuraa ympäristömerkin pyöreää muotoa yläpuolella ja alapuolella. Jos luvanhaltija haluaa käyttää useita kieliversioita, eri kielet kirjoitetaan ympäristömerkin ympärille.

Teksti "YMPÄRISTÖMERKKI/MILJÖMÄRKT" kirjoitetaan isoilla kirjaimilla, kirjaintyyppi on pystysuora, puolilihavoitu Helvetica. Tiheys ja peittoaste sovitetaan ympäristömerkin kokoon.

Lupanumero sijoitetaan merkin alle.

Tuoteryhmän nimi tai tuoteryhmän kriteereissä vahvistettu mahdollinen alateksti sovitetaan ympäristömerkin kokoon ja kirjoitetaan merkin alapuolelle. Kirjasintyyppi on Helvetica tai pystysuora, puolilihavoitu Arial.

Ympäristömerkin pitää olla kooltaan vähintään niin suuri, että teksti "YMPÄRISTÖMERKKI/MILJÖMÄRK", lupanumero ja mahdollinen alateksti ovat luettavissa (vähintään 6 pt). Pienempää ympäristömerkkiä voi myös käyttää, jos teksti ”ympäristömerkitty”, ”tuoteryhmän nimi” ja lupanumero kirjoitetaan luettavan kokoisena ympäristömerkin viereen. Katso esimerkki alapuolella.

Esimerkki:

Ympäristömerkitty painolaitos 441 456

Merkkiä ympäröivä teksti "YMPÄRISTÖMERKKI/MILJÖMÄRK" eri kielillä:

Suomi:	YMPÄRISTÖMERKKI - MILJÖMÄRK
Ruotsi:	MILJÖMÄRK
Tanska:	NORDISK MILJØMÆRKNING
Islanti:	UMHVERFISMERKI
Norja:	MILJØMERKET
Englanti:	NORDIC ECOLABEL
Ranska:	ECOLABEL NORDIQUE
Hollanti:	HET SCANDINAVISCH MILIEUKEUR
Italia:	ETICHETTA ECOLOGICA NORDICA
Espanja:	MARCADO AMBIENTAL NORDICO
Saksa:	NORDISCHES UMWELTZEICHEN
Puola:	SKANDYNAWSKI ZNAK EKOLOGICZNY
Venäjä:	ZNAK EKOLOGITSHESSKOI SERTIFIKATSII SEVERNYX STRAN
Eesti:	POHJAMAAD EKO-MÄRGI
Liettua:	SIAURES SALIU EKO-ZENKLAS
Latvia:	ZIEMELU EKOZIME

4. Värit

Pohjoismainen ympäristömerkki on vihreä ja valkoinen. Vihreä väri on PMS 347 u.

Värikoodit: CMYK 100 % C (syaani), 80 % Y (keltainen).

Jos vihreää väriä ei käytetä, ympäristömerkki voi olla musta ja valkoinen (korkeintaan 50 % rasteria).

Ympäristömerkin painaminen pelkästään mustalla tai vihreällä hyväksytään vaalealle, värjäämättömälle tai valkaisemattomalle taustalle niin, että itse Joutsen on taustan värinen.

Ympäristömerkin tekstin pitää olla musta tai vihreä, vaihtoehtoisesti valkoinen tummalla taustalla.

Poikkeamia väri vaihtoehtoja voidaan tehdä ainoastaan erityistapauksissa ja vain ympäristömerkintäorganisaation luvalla. Paino-originaali on vapaasti tilattavissa ympäristömerkintäorganisaatioilta ja sen voi myös ladata organisaatioiden kotisivuilta.

Luvan myöntäjä:

Motiva Services Oy

Ympäristömerkintä

PL 489

FI-00101 HELSINKI

Tietoja hakijasta

Pohjoismaisen ympäristö-
merkintäluvan hakemus
Päiväys:

Yrityksen nimi ja osoite:	LY-tunnus:
	EAN-koodi (vain Tanska):
	Puhelin (myös maanumero):
Yhteyshenkilö:	Yrityksen allekirjoittaja:
Sähköposti:	Sähköposti:
Laskutusosoite (jos eri kuin yllä):	Kotisivu:
Hakija on	Mikroyritys
☐ valmistaja/omistaja	☐ työntekijöiden määrä:
☐ jälleenmyyjä/mahantuoja	☐ kokonaisliikevaihto:

Tietoja hakemuksesta

☐ Ensimmäinen hakemus	☐ Uusintahakemus nro:	☐ Laajennus- hakemus nro:
Tuoteryhmä/Kriteeri:		

Rekisteröinti

Tuotetta/palvelua myydään seuraavissa pohjoismaissa (tuoteryhmille, joille on vahvistettu yhteispohjoismaiset maksut, laaditaan kaikki Pohjoismaat kattava lupa. Muiden tuoteryhmien luvulle on hankittava rekisteröinti kohdemaassa, jotta tuotetta voidaan markkinoida Joutsenmerkin kanssa):

☐ Norja	☐ Suomi	☐ Tanska	☐ Islanti	☐ Ruotsi
--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------------------------

Liikevaihto

Anna arvio/valuutta joutsenmerkityn tuotteen/palvelun liikevaihdosta maissa, joissa sitä myydään.

Norja	Suomi	Tanska	Islanti	Ruotsi
-------	-------	--------	---------	--------

Tuotteiden/palveluiden tuotenimikkeet

Tuotteella tarkoitetaan yhtä tai useampaa varianttia, jolla on ympäristön ja toiminnan kannalta samat ominaisuudet, vaikka niillä on eri väri, tuotenimike yms. Jos tila ei riitä kaikille tuotenimille, käytä erillistä liitettä. **Kaikki tuotteen/palvelun kauppanimet, tuotenimikkeet ja määrittelyt maittain;**

Norja
Suomi
Tanska
Islanti
Ruotsi

Hakijan sitoumus

Olemme perehtyneet asiakirjaan ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” (”Regler för nordisk miljömärkning av produkter”). Jos ympäristömerkin käyttöoikeuden hakemuksemme hyväksytään, sitoudumme noudattamaan näitä määräyksiä sekä ympäristömerkin kriteereitä ja muita säännöksiä, jotka ympäristömerkintäorganisaatio meille ilmoittaa.

Sitoudumme noudattamaan yllämainittua asiakirjaa mikä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- täyttämään voimassaolevat viranomaismääräykset ympäristö- ja työsuojelusta tuotteen kaikissa valmistus- ja käsittelyvaiheissa,
- täyttämään tuotetta koskevat viranomaismääräykset Pohjoismaissa,
- käyttämään ympäristömerkkiä ainoastaan kauppapalvelussa, joka kaikilta osin täyttää voimassaolevissa ympäristömerkin kriteereissä esitetyt vaatimukset,
- olemaan käyttämättä ympäristömerkkiä muissa tuotteissa/palveluissa kuin niissä, jotka sisältyvät ympäristömerkin käyttöoikeuteen,
- olemaan markkinoimatta Pohjoismaissa rinnakkaisia tuotteita samalla tai samantapaisella kaupanimellä kuin ympäristömerkityt tuotteet,
- noudattamaan ympäristömerkin asiakirjan ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” kohdassa 7 annettuja määräyksiä,
- antamaan ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinoinnissa ja mainonnassa luotettavaa tietoa ympäristömerkinnän sisällöstä,
- maksamaan vahvistetut maksut ympäristömerkintäorganisaatiolle ja muut kulut liittyen ympäristömerkin hakemiseen sekä sellaiseen ympäristömerkittyjen tuotteiden tarkastukseen ja valvontaan, joka kuvataan kyseisissä ympäristömerkin kriteereissä ja muissa määräyksissä,
- hakemaan rekisteröintiä tuotteille, jotka eivät kuulu pohjoismaiseen maksujärjestelmään ja maksamaan lupamaksut ja muut kulut ympäristömerkintäorganisaatioille niissä maissa, joissa näitä ympäristömerkittyjä tuotteita myydään,
- täydentämään hakemusta selvityksillä kansallisista erityisvaatimuksista, jos tuotetta markkinoidaan muissa maissa kuin niissä, jotka ilmoitettiin hakemusvaiheessa,
- pitämään ympäristömerkintäorganisaatio korvausvaatimusten tai muiden taloudellisten vaatimusten ulkopuolella, jos luvanhaltijan valmistama ja/tai myymä tuote aiheuttaa vahinkoa, mukaan lukien viat tai puutteellisuudet itse tuotteessa,
- käyttämään ympäristömerkkiä vain luvan voimassaoloaikana.

Sopimus oikeudesta käyttää ja viitata pohjoismaiseen ympäristömerkkiin, Joutsenmerkkiin syntyy, kun ympäristömerkintäorganisaatio on allekirjoittanut luvat.

Hakijan yritys/yrityksen allekirjoittaja

Nimenselvennys

Tietoja valmistajasta

Valmistajan nimi ja osoite	Puhelin / Sähköposti
Yhteyshenkilö	Valmistuspaikka

Valmistajan sitoumus

Olemme perehtyneet asiakirjan ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” vaatimuksiin, joihin tämä hakemus viittaa. Hakemuksen kohteena olevien tuotteiden valmistajana sitoudumme valmistamaan tuotteemme kyseisen tuoteryhmän kriteereiden mukaisesti. Vakuutamme, että voimassaolevat viranomaismääräykset ympäristö- ja työsuojelusta täytetään kaikissa tuotteen valmistus- ja käsittelyvaiheissa. Lisäksi tuotetta koskevat viranomaisvaatimukset täytetään.

Päiväys

Valmistajan allekirjoitus

Nimenselvennys

Pohjoismaisen ympäristömerkin rekisteröintihakemus

Hakemus lähetetään:

Päiväys:

Motiva Services Oy
Ympäristömerkinä
PL 489
FI-00101 HELSINKI

Tietoja rekisteröinnin hakijasta

Yrityksen nimi ja osoite:	LY-tunnus:
	EAN-koodi (vain Tanska):
	Puhelin (myös maanumero):
Yhteyshenkilö:	Yrityksen allekirjoittaja:
Sähköposti:	Sähköposti
Laskutusosoite (jos eri kuin yllä oleva):	Kotisivu:
Rekisteröinnin hakija on ☐ luvanhaltija ☐ jälleenmyyjä maahantuoja	Mikroyritys ☐ työntekijöiden määrä: ☐ kokonaisliikevaihto:

Tietoja hakemuksesta

☐ Ensimmäinen rekisteröintihakemus Tuoteryhmä/kriteeri:	☐ Rekisteröinnin uusinta tai laajennushakemus	Lupa nro:
--	---	-----------

Tietoa tuotteesta

Vain pohjoismaiseen ympäristömerkkilupaan sisältyvät tuotteet voidaan rekisteröidä.

Tuotenimet, nimike ja erittely(t)	
Arvioitu tuotteen/tuotteiden liikevaihto Suomessa hakemusvuonna	EUR/ISK/NOK/DKK/SEK
Maahantuoja/jälleenmyyjä	

Hakijan sitoumus

Olemme perehtyneet asiakirjaan ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” (”Regler för nordisk miljömärkning av produkter). Jos rekisteröintihakemuksemme hyväksytään, sitoudumme noudattamaan näitä määräyksiä sekä ympäristömerkin kriteereitä ja muita säännöksiä, jotka ympäristömerkintäorganisaatio meille ilmoittaa.

Sitoudumme noudattamaan yllämainittua asiakirjaa mikä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- * täyttämään voimassaolevat viranomaismääräykset ympäristö- ja työsuojelusta tuotteen kaikissa valmistus- ja käsittelyvaiheissa,
- * täyttämään tuotetta koskevat viranomaismääräykset Pohjoismaissa,
- * käyttämään ympäristömerkkiä ainoastaan tuotteissa, jotka kaikilta osin täyttävät voimassaolevissa ympäristömerkin kriteereissä esitetyt vaatimukset,
- * olemaan käyttämättä ympäristömerkkiä muissa tuotteissa kuin niissä, jotka sisältyvät ympäristömerkin käyttöoikeuteen,
- * olemaan markkinoimatta Pohjoismaissa rinnakkaisia tuotteita samalla tai samantapaisella kauppanimellä kuin ympäristömerkityt tuotteet,
- * noudattamaan asiakirjan ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” kohdassa 7 annettuja määräyksiä,
- * antamaan ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinoinnissa ja mainonnassa luotettavaa tietoa ympäristömerkinnän sisällöstä,
- * maksamaan vahvistetut maksut ympäristömerkintäorganisaatiolle ja muut kulut liittyen ympäristömerkin hakemiseemme sekä sellaiseen ympäristömerkittyjen tuotteiden tarkastukseen ja valvontaan, joka kuvataan kyseisissä ympäristömerkin kriteereissä ja muissa määräyksissä,
- * pitämään ympäristömerkintäorganisaatio korvausvaatimusten tai muiden taloudellisten vaatimusten ulkopuolella, jos luvanhaltijan valmistama ja/tai myyvä tuote aiheuttaa vahinkoa, mukaan lukien viat tai puutteellisuudet itse tuotteessa,
- * käyttämään ympäristömerkkiä vain niin kauan, kun lupa on voimassa.

Sopimus oikeudesta käyttää ja viitata pohjoismaiseen ympäristömerkkiin, Joutsenmerkkiin, syntyy, kun ympäristömerkintäorganisaatio on allekirjoittanut rekisteröintitodistuksen.

Hakijan yritys/yrityksen allekirjoittaja

Nimenselvennys

Tietoja luvanhaltijasta

Kopio ympäristömerkkiluvasta liitetään hakemukseen

Luvanhaltijan nimi ja osoite	Puhelin
Yhteyshenkilö	Faksi
	Valmistuspaikka

Luvanhaltijan sitoumus

Myönnämme hakijalle oikeuden käyttää pohjoismaista ympäristömerkintälupaa maassa, jota tämä hakemus koskee. Edelleen vakuutamme, että tuotteet, joita rekisteröinti koskee, sisältyvät kyseiseen lupaan ja täyttävät kyseisen tuoteryhmän kriteerien vaatimukset. Lisäksi vakuutamme, että tuotetta koskevat viranomais-vaatimukset täyttyvät.

Päiväys

Luvanhaltijan allekirjoitus

Nimenselvennys

Luvan myöntäjä

Motiva Services Oy
Ympäristömerkintä
PL 489
FI-00101 HELSINKI

Pohjoismaisen ympäristö- merkin käyttöluja

Tietoja luvanhaltijasta

Yrityksen nimi ja osoite:	LY-tunnus:
	Puhelin (myös maanumero):
	Sähköposti:
Yhteyshenkilö:	☐ valmistaja
	☐ jälleenmyyjä/maahantuoja
Valmistaja:	
Valmistuspaikkakunta:	

Tietoja luvasta

Lupnumero, versio:	Viimeinen voimassaolopvm:
Kriteeri, versio:	Voimassaoloaika:

Ympäristömerkityt tuotteet: Tuotenimet ja erittelyt tuotteesta/palvelusta maittain.

Norja
Suomi
Tanska
Islanti
Ruotsi

Pohjoismainen käyttöluja on voimassa kaikissa Pohjoismaissa.

Ympäristömerkintäorganisaatio myöntää yllämainitulle luvanhaltijalle oikeuden käyttää pohjoismaista ympäristömerkkiä luvan ilmoittamassa laajuudessa niissä tuotteissa, jotka täyttävät vastaavien ympäristömerkin kriteereiden vaatimukset. Ympäristömerkkiä voidaan käyttää myös näiden tuotteiden markkinoinnissa. Ympäristömerkin käyttämiseen toisessa Pohjoismaassa ei tarvita erillistä rekisteröintiä. Yllä mainittujen tuotteiden liikevaihto on pyydettyä ilmoitettava ympäristömerkintäorganisaatiolle viimeistään 1. huhtikuuta jokaisena luvan voimassaolovuotena. Liikevaihto on ilmoitettava jaettuna kutakin Pohjoismaata kohden.

Ympäristömerkintäorganisaatio ilmoittaa luvanhaltijalle, mikäli kriteereiden sisältö muuttuu.

Lupa peruutetaan välittömästi, jos ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” –asiakirjaa tai tuoteryhmän kriteereiden vaatimuksia ei noudateta. Luvanhaltijalla ei ole oikeutta osoittaa ympäristömerkinnälle suoria tai epäsuoria korvausvaatimuksia. Jos luvanhaltijan myymä/valmistama tuote aiheuttaa vahinkoa, on luvanhaltijan pidettävä ympäristömerkintäorganisaatiot vahingonkorvausvaatimusten ulkopuolella.

Lupa on voimassa yllämainittuun päivämäärään saakka. Luvanhaltija tai ympäristömerkintäorganisaatio voi irtisanoa luvan kirjallisesti. Irtisanomisaika on kolme kuukautta. Ympäristömerkintälupaa ei voi siirtää toiselle ilman ympäristömerkintäorganisaation suostumusta.

päivä.kuukausi 20xx
Ympäristömerkintä

Xxx Xxxxxx
hyväksyjä

Xxx Xxxxx
asiantuntija

Luvan myöntäjä

Pohjoismaisen ympäristö- merkin käyttöluja

Motiva Services Oy
Ympäristömerkintä
PL 489
FI-00101 HELSINKI

Tietoja luvanhaltijasta

Yrityksen nimi ja osoite:	LY-tunnus:
Yhteyshenkilö:	Puhelin (myös maanumero):
	Sähköposti:
	☐ valmistaja
	☐ jälleenmyyjä/maahantuoja
Valmistaja:	
Valmistuspaikkakunta:	

Tietoja luvasta

Lupnumero, versio:	Viimeinen voimassaolopvm:
Kriteeri, versio:	Voimassaoloaika:

Ympäristömerkityt tuotteet Tuotenimet ja erittelyt tuotteesta/palvelusta Suomessa.

--

Pohjoismainen käyttöluja on voimassa kaikissa Pohjoismaissa.

Ympäristömerkintöorganisaatio myöntää yllämainitulle luvanhaltijalle oikeuden käyttää pohjoismaista ympäristömerkkiä luvan ilmoittamassa laajuudessa niissä tuotteissa, jotka täyttävät vastaavien ympäristömerkin kriteereiden vaatimukset. Ympäristömerkkiä voidaan käyttää myös näiden tuotteiden markkinoinnissa. Ympäristömerkin käyttämiseen toisessa Pohjoismaassa tarvitaan erillinen rekisteröinti. Yllä mainittujen tuotteiden liikevaihto on pyydettyä ilmoitettava ympäristömerkintöorganisaatiolle viimeistään 1. huhtikuuta jokaisena luvan voimassaolovuotena.

Ympäristömerkintöorganisaatio ilmoittaa luvanhaltijalle, mikäli kriteereiden sisältö muuttuu.

Lupa peruutetaan välittömästi, jos ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” –asiakirjaa tai tuoteryhmän kriteereiden vaatimuksia ei noudateta. Luvanhaltijalla ei ole oikeutta osoittaa ympäristömerkinnälle suoria tai epäsuoria korvausvaatimuksia. Jos luvanhaltijan myymä/valmistama tuote aiheuttaa vahinkoa, on luvanhaltijan pidettävä ympäristömerkintöorganisaatiot vahingonkorvausvaatimusten ulkopuolella.

Lupa on voimassa yllämainittuun päivämäärään saakka. Luvanhaltija tai ympäristömerkintöorganisaatio voi irtisanoa luvan kirjallisesti. Irtisanomisaika on kolme kuukautta. Ympäristömerkintälupaa ei voi siirtää toiselle ilman ympäristömerkintöorganisaation suostumusta.

päivä.kuukausi 20xx

Ympäristömerkintä

Xxx Xxxxxx
hyväksyjä

Xxx Xxxxx
asiantuntija